

NATTEVANDRING

NORAD

**VI GÅR SAMMEN FOR
BÆREKRAFTSMÅLENE**

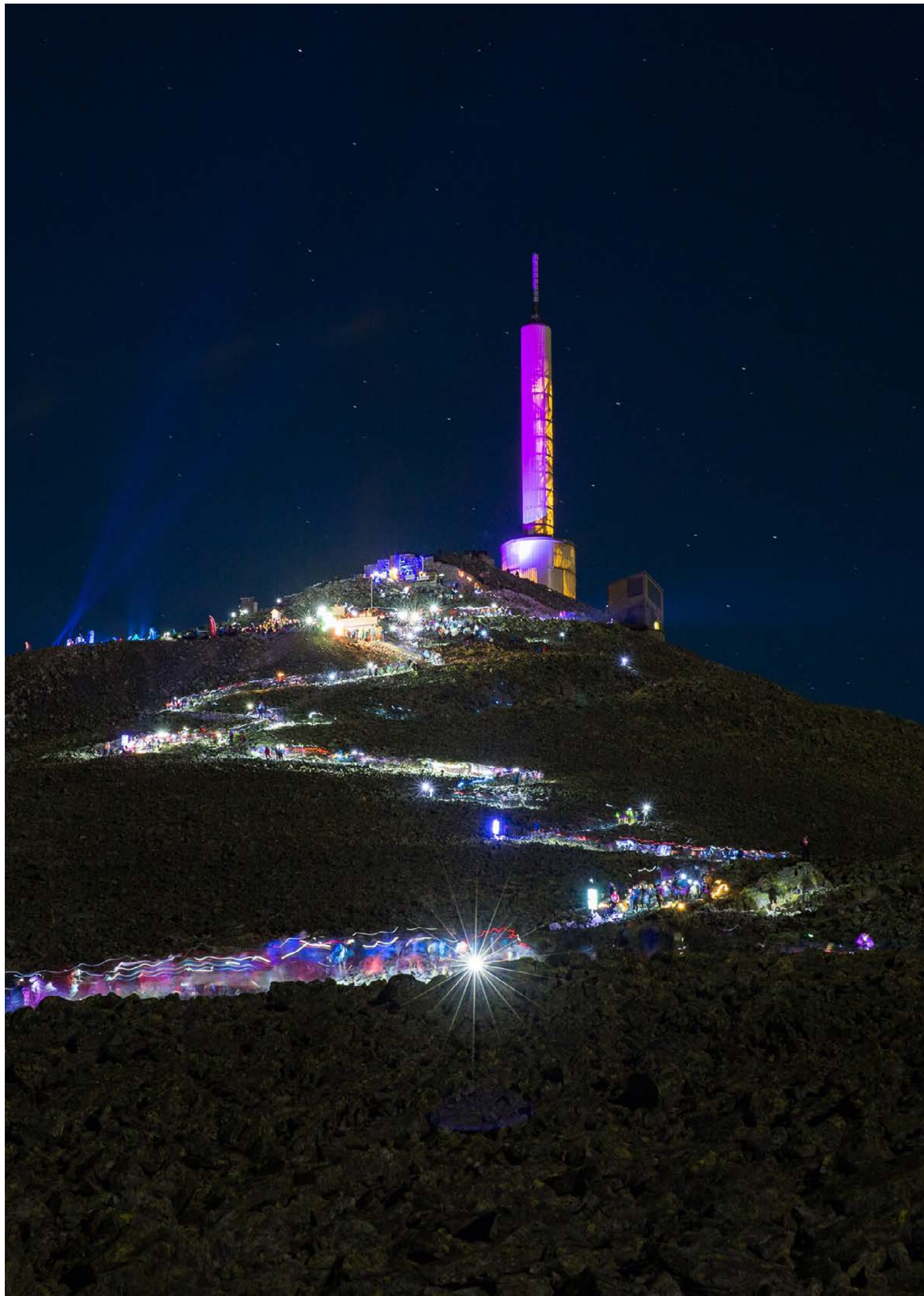
HVA SKAL DERE BRUKE DENNE BRUKSANVISNINGEN TIL?

Vi ønsker å gjøre det så enkelt som mulig for dere å lykkes med å arrangere nattevandring for bærekraftsmålene.

Denne bruksanvisningen gir dere en innføring i FNs bærekraftsmål og hva nattevandring for bærekraftsmålene er, i tillegg til konkrete tips og råd.

Bli inspirert av gode eksempler fra virkeligheten og sjekk norgeskartet for å se hva slags nattevandringer andre byer, kommuner og organisasjoner har gjennomført.

05

01 HVA ER FNS BÆREKRAFTSMÅL?

09

02 HVA ER NATTEVANDRING FOR BÆREKRAFTSMÅLENE?

13

03 SLIK PLANLEGGER OG GJENNOMFØRER DERE EN NATTEVANDRING

- NATTEVANDRING BASIS
- NATTEVANDRING PLUSS
- NATTEVANDRING FULL PAKKE

35

04 NATTEVANDRING I NORGE

- CASE: BERGEN
- CASE: SANDNES
- CASE: OSLO

01

HVA ER FNs BÆREKRAFTSMÅL?

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Arbeidet med å nå bærekraftsmålene skal gjøre noe med årsakene til fattigdom, ulikhet og klimaendringer.

Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden. Det betyr at de vil ha innvirkning på norsk politikk og vår hverdag.

Bare halvparten av Norges befolkning har hørt om bærekraftsmålene. Første steg er å opplyse om at de eksisterer og fortelle befolkningen hva de handler om.

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

Utrydde alle former for fattigdom i hele verden.

2 UTRYDDE
SULT

Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk.

3 GOD
HELSE

Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.

4 GOD
UTDANNING

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.

5 LIKESTILLING
MELLOM KJØNNENE

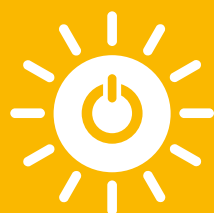
Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling.

6 RENT VANN OG GODE
SANITÆRFORHOLD

Sikre bærekraftig forvaltning av, og tilgang til, rent vann og gode sanitærforhold for alle.

7 RENENERGI
FOR ALLE

Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris.

8 ANSTENDIG ARBEID
OG ØKONOMISK
VEKST

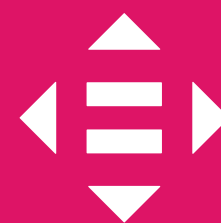
Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

9 INNOVASJON OG
INFRASTRUKTUR

Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon.

10 MINDRE
ULIKHET

Redusere ulikheter i og mellom land.

11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG SAMFUNN

Gjøre byer og samfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

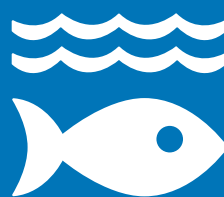
Sikre bærekraftig forbruk og produksjon.

13 STOPPE
KLIMAENDRINGENE

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

14 LIV UNDER
VANN

Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

15 LIV PÅ
LAND

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold.

16 FRED OG
RETTFERDIGHET

Fremme fredelige og inkluderende samfunn for bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge vel fungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer.

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling.

 FNs BÆREKRAFTSMÅL

02

HVA ER NATTEVANDRING FOR BÆREKRAFTSMÅLENE?

Nattevandring for bærekraftsmålene er et gratis turarrangement der deltakerne går sammen i mørket for å rette søkelyset mot FNs bærekraftsmål og utfordringene verden står overfor.

Med hodelyktene på sender vi et sterkt signal til omverdenen. Både i form av en spektakulær lyslenke som snor seg oppover turstien, og fordi vi må lyse opp veien for hverandre. Uten samarbeid vil ikke komme frem, og uten samarbeid vil vi heller ikke nå målene.

På veien opp kan deltakerne lese om de ulike bærekraftsmålene og på toppen er det underholdning og aktiviteter.

MÅLET ER Å SPRE KUNNSKAP

OG SKAPE ENGASJEMENT FOR

BÆREKRAFTSMÅLENE

03

SLIK PLANLEGGER OG GJENNOMFØRER DERE EN NATTEVANDRING

Norads nattevandringer må være sikre, spektakulære og unike, og de må ha fokus på bærekraftsmålene. I tillegg er det viktig å ha sporløs ferdsel, med god søppel- håndtering i og utenfor løypa. Arrangementene er også familievennlige og alkoholfrie.

For at nattevandringen skal bli en suksess er det viktig å først avklare ambisjonsnivået. Denne bruks- anvisningen skisserer tre nivåer: **Nattevandring basis**, **Nattevandring pluss** og **Nattevandring full pakke**.

På de neste sidene får du en innføring i hva de ulike nivåene innebærer, hva det vil kreve av dere å gjennom- føre på en god måte og hva slags materiell og tjenester dere vil ha behov for.

Dersom dere har spørsmål, er dere velkommen til å ta kontakt med oss i Norad for råd og veiledning.

NATTEVANDRING BASIS

Nattevandring basis består av grunnelementene dere trenger for å gjennomføre en nattevandring på en sikker og god måte. Uansett hvor stort eller lite dere ønsker å gjøre arrangementet, bør dere ta hensyn til disse områdene.

LØYPEPROFIL

- Løypa skal være tro mot konseptet trygg, tilgjengelig, spektakulær og unik.
- Den bør passe for voksne og barn.
- Hele eller dele av ruta bør være tilrettelagt for bevegelseshemmede.
- Løypa må ha et lavt skadepotensial.
- Den bør ha en bred sti som gjør det enkelt for deltakerne å passe på hverandre.
- Det bør være gode oppholdsplasser for deltakerne langs løypa.
- Løypa bør være i et kjent friluftsområde.
- Startområdet bør egne seg for oppsett av utstyr og materiell. Det samme gjelder for områder som skal brukes i forbindelse med aktiviteter eller underholdning.
- Dere bør ha tilgang til strømpunkter i bunn, topp og underveis, dette er spesielt viktig hvis dere skal ha konsert eller annen sceneunderholdning.

- Deltakerne bør ha tilgang til festivaltoaletter, spesielt hvis dere planlegger å ha konsert. Dersom dere ikke har toaletter bør dere informere godt om dette i forkant.
- Dere må ha tillatelse til å bruke området av grunneier eller forvalter.

AKTIVITETER

- Sett opp stasjoner med informasjon om bærekraftsmålene så folk kan lære mer om dem.
- Vurder om dere skal sette opp serveringspunkter underveis, eller om dere skal oppfordre deltakerne til å ta med egen mat og drikke.
- Planlegg en felles aktivitet på toppen, for eksempel konsert eller annen underholdning.
- Undersøk om dere kan engasjere lokale bidragsytere gratis, for eksempel kunstnere eller artister.

TIPS!

Besøk Norads YouTube-kanal dersom du vil se videoer fra andre nattevandringer.
[youtube.com/user/2011Norad/videos](https://www.youtube.com/user/2011Norad/videos)

MARKEDSFØRING

Det er ikke nødvendig å bruke penger på markedsføring dersom dere planlegger et lite arrangement, men dere vil trenge minst én kanal for å informere deltakerne om hva som skal skje.

- Lag et event på Facebook som dere sprer organisk på egne sider og blant venner og kjente. Her har dere også en anledning til å informere deltakerne om alt som skal skje på nattevandringen. Event-teksten bør inneholde:

- * Tid, sted og dato
- * En klar oppfordring om å delta
- * Hvem som er arrangører og samarbeidspartnere
- * Informasjon om løype, aktiviteter og eventuell underholdning
- * Hva deltakerne bør ha med seg av klær og mat
- * At deltakerne bør ha med hodelykt
- * Hvordan området er tilrettelagt for barn, dyr og funksjonshemmede
- * Hvordan deltakerne skal komme seg til og fra arrangementet
- * At arrangementet er alkoholfritt
- * At arrangementet er gratis
- * Informasjon om sikkerhet i løypa
- * Forbehold om værendringer
- * Hva nattevandring for bærekraftsmålene er
- * Hva FNs bærekraftsmål er
- * Kontaktinformasjon

- Ta minst ett godt bilde fra løypa i forkant som dere kan bruke på event-siden på Facebook.
- Siden dere ønsker å bruke konseptet til Norad, anbefaler vi at dere bruker ordet nattevandring i markedsføringen. Dette skaper en fin gjenkjennelses-effekt og gode synergier mellom nattevandringer rundt omkring i landet.
- Oppfordre deltakerne til å ta bilder og dele i sosiale medier med #bærekraftsmålene og #nattevandring.
- Dersom dere har muligheten til det bør dere dele informasjon om arrangementet på nettsidene deres. Bruk samme tekst og bilde som på Facebook-eventet.

TIPS!

Ta en telefon til lokalavisen og hør om de vil skrive om nattevandringen. Her kan dere få litt gratis reklame hvis dere er heldige. Pass på å ha all nødvendig informasjon lett tilgjengelig så dere kan sende det over til journalisten etter at dere har pratet sammen.

Slik kan en Facebook event-tekst se ut:

NATTEVANDRING TIL DALSNUTEN

*Vi går sammen for FNs bærekraftsmål
Lørdag 6. april kl. 20.00*

BLI MED PÅ EN MAGISK TUR TIL DALSNUTEN

For første gang kommer verdens vakreste nattevandring til Rogaland. Sammen skal vi gå gjennom spektakulære lysinstallasjoner for å lære mer om FNs bærekraftsmål! Norad, Sandnes kommune og Stavanger Turistforening står bak arrangementet. Vi skal sørge for at alle får en trygg og minnerik opplevelse.

Nattevandringen starter på Gramstad. Derfra går vi til Dalsnuten og ned til Revholstjørn hvor vi skal nyte vårens kuleste utendørskonsert – helt gratis! Med hodelykter lyser vi opp hele løypa til Dalsnuten som er på ca. 4 km. Vi lover fantastisk stemning under åpen himmel.

Verdens vakreste nattevandring er et gratis og alkoholfritt arrangement.

Vi anbefaler at du har med deg:

- Hodelykt
- Varme og vanntette klær
- Ryggsekk med noe varmt og kaldt å drikke og noe å spise
- Ørepropper
- Sitteunderlag

Praktisk informasjon:

- Turen starter fra Gramstad kl. 20.00, men det er mulig å starte tidligere eller senere på kvelden.
- Gratis konsert med Thomas Dybdahl begynner ca. kl.22.00, men det vil være underholdning på scenen fra kl.21.00.
- Endringer i arrangementet som følge av skiftende vær kan skje på kort varsel.
- Det blir satt opp busser fra Sandnes sentrum som frakter deltakerne gratis til startpunktet for turen. Bussene går hele kvelden frem og tilbake fra kl. 18.30. Vi oppfordrer alle til å reise kollektivt inn til Sandnes for å benytte seg av skyttelbussen.
- Det blir satt opp en kortere løype ved turveien inn til Revholstjørn hvor det er mulig å komme seg frem med elektrisk rullestol. Trenger du ekstra tilrettelegging eller transport ber vi deg om å sende oss en melding på Facebook så vi kan hjelpe deg.

Lurer du på hvorfor vi arrangerer nattevandring? I 2015 gikk verdenssamfunnet sammen om å vedta FNs 17 bærekraftsmål. De utgjør den globale arbeidsplanen for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og bremse klimaendringene innen 2030. Arbeidet er godt i gang, men for at verden skal nå målene må alle kjenne til dem. Derfor skal vi ut og gå sammen for bærekraftsmålene.

Verdens vakreste nattevandring er en del av en opplysningskampanje om bærekraftsmålene i regi av Norad – direktoratet for utviklingssamarbeid. Siden 2016 har over 50 000 personer deltatt på nattevandringene som har blitt arrangert flere steder i Norge. Du kan lese mer om nattevandringene på norad.no/nattevandring.

MATERIELL OG RIGG

Norad har gjennomført mange nattevandringer og vi har produsert en del materiell som vi gjerne låner ut.

1. Lyskuber for hvert av de 17 bærekraftsmålene
2. Stiskilt med informasjon om hvert enkelt bærekraftsmål
3. Refleksvester
4. Miniskilt
5. Startbue og telt
6. Trappeopplysning
7. Pedagogiske infografikkplakater i størrelse A0 for enkelte av målene. Disse er tilpasset aldersgruppen 8 til 11 år.

Norad låner ut materiellet gratis, men dere må selv sørge for transport til og fra lageret i Lommedalen. Kontakt oss i god tid før arrangementet hvis dere ønsker å låne utstyr.

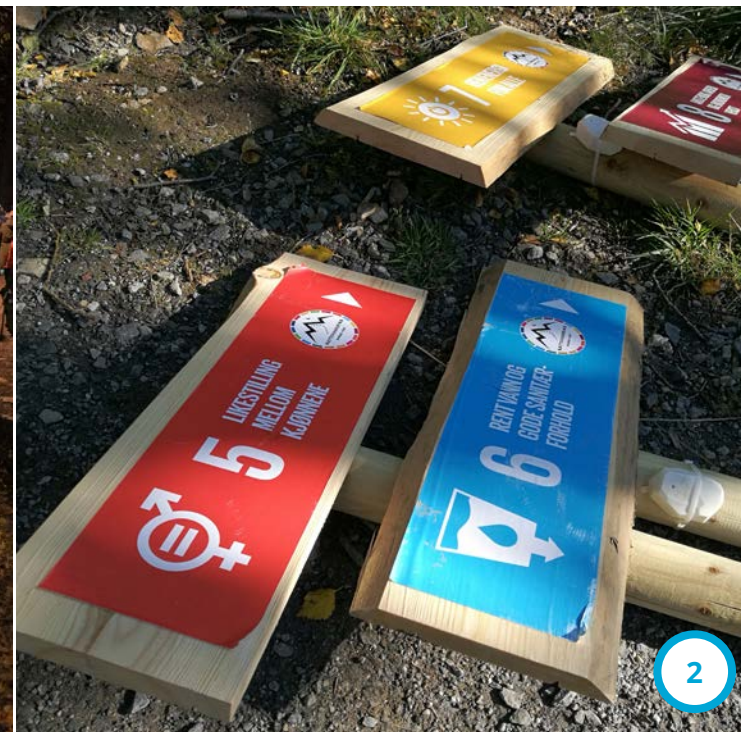
Tlf: 23 98 00 00

HUSK!

Selv med en liten nattevandring, vil dere trenge mange hender og en god del timer for å rigge opp og ned. Sørg for at dere har nok kapasitet i dagene før, under og etter arrangementet.

1

2

3

4

5A

5B

6

7

Nyttige lenker:

[flickr.com/photos/noraddir/](https://www.flickr.com/photos/noraddir/)
[globalgoals.org](https://www.globalgoals.org)
[fonts.google.com](https://www.fonts.google.com)
[fn.no](https://www.fn.no)

PRODUKSJON AV EGET MATERIELL

Dersom dere ønsker å produsere eget materiell bør dere tenke på følgende:

- Sørg for at all tekst har god lesbarhet. Vi benytter oss av fonten Open Sans i alt materiell. Denne er gratis og tilgjengelig for alle via Google Fonts.
- Benytt fargene til bærekraftsmålene for å skape blikkfang og gjenkjennelighet.
- Under hvert bærekraftsmål kan dere finne figurer laget til de ulike målene. Disse kan dere bruke til å leke med uttrykket og veie opp for tyngre tekst.

BÆREKRAFTIG GJENNOMFØRING

Når dere skal opplyse befolkningen om FNs bærekraftsmål, er det viktig at også gjennomføringen av arrangementet er så bærekraftig som mulig.

- Vær tydelig i kommunikasjonen med deltakerne rundt hvilke tiltak dere gjør, for eksempel i forbindelse med transport, elektrisitet, forsøpling, bruk av plast osv.
- Ikke bruk utstyr og materiell som kan forsøple området. Nattevandring for bærekraftsmålene skal være et sporløst arrangement, det vil si at det skal se like fint ut etter at dere er ferdig, som før dere kom.

SIKKERHET, LOGISTIKK OG FRIVILLIGHET

- Dere bør kontakte Den Norske Turistforening (DNT) og høre om de kan bidra med løypevakter.
- Dere bør kontakte Røde Kors og høre om de kan bidra med frivillige.
- Dere må sende en ROS-analyse til Politiet. ROS-analyse står for risiko- og sårbarhetsanalyse. På dsb.no finner dere et helhetlig ROS-analyseskjema som dere kan fylle ut.
- Dere må varsle nødetater om nattevandringen og vurdere om det er behov for at de er tilstede.
- Dere bør hente inn frivillige, for eksempel fra idrettslag eller speiderklubber.
- Kommunen må kvalitetssikre løypa hvis nattevandringen skjer på kommunal grunn.
- Dere må avklare transport til startområdet. Vi anbefaler at dere ikke er avhengig av parkeringsplasser, eller av å stenge gatene i området. Hvis dere må stenge gater så må dere også sende inn egen søknad og skiltplan til statens vegvesen.
- Vurder om dere skal samarbeide med transportleverandører i nærområdet.

NATTEVANDRING PLUSS

*Se huskeliste under Nattevandring basis.

MARKEDSFØRING

Dersom dere ønsker å få litt oppmerksomhet rundt nattevandringen dere planlegger, bør dere bruke noe penger på å annonsere.

- Den første og viktigste flaten dere bør prioritere er Facebook. Dersom dere aldri har annonsert på denne flaten tidligere er det enklest å benytte seg av et kommunikasjons- eller mediebyrå, så de kan hjelpe dere med å segmentere mot de riktige målgruppene og bygge opp budskapene på en god måte.
- Annonser i lokalaviser.
- Dersom dere skal skrive annonsetekstene selv er det spesielt tre ting dere skal huske på:
1) Kom til poenget med en gang: Tittelen bør inneholde ordet nattevandring, bærekraftsmål og hvor arrangementet skal finne sted. **2)** Kom med en klar oppfordring eller still et spørsmål: For eksempel bli med eller blir du med? **3)** Få med det viktigste: Hvor, når og hva som skjer.
- Dere bør ha et sett med gode bilder fra turløypa, og av dem eller de som skal underholde.

UNDERHOLDNING

Å bruke profesjonelle artister som underholdning er tidkrevende og det koster penger. Her vil ambisjonsnivået deres legge sterke føringer for hva som er mulig å gjennomføre.

- Bruk en eller flere lokale artister.
- Vit nøyaktig hva artisten trenger for å opptre og at dere klarer å sette opp det nødvendige utstyret i den løypa dere har valgt.
- Lei scene og rigging av et profesjonelt selskap.
- Med scenen følger også rigging av lyd og lys. Husk at arrangementet foregår i mørket, god belysning er med andre ord veldig viktig for konsertopplevelsen.

EVENT-VIDEO

Når dere har brukt mye tid og ressurser på å arrangere en spektakulær nattevandring, bør dere også investere litt i å lage en enkel event-video.

- Bruk event-videoen som en annonse i sosiale medier etter nattevandringen for å vise lokalbefolkning at dere tar grep om tema bærekraft.
- Planlegg videoen i god tid med en profesjonell videoprodusent som klarer å fange magien på turen.
- Videoen skal ha et tydelig bærekraftsbudskap.

HUSK!

Event-videoer må ha stemningsmusikk som kjøpes i tillegg til selve videoproduksjonen.

NATTEVANDRING FULL PAKKE

*Se huskeliste under Nattevandring basis.

Dersom dere ønsker å arrangere en stor nattevandring med mange tusen deltakere, anbefaler vi at dere skaffer profesjonell hjelp på alle nivåer. Det finnes mange dyktige fullservicebyråer som kan levere på alle ledd i nattevandringen, fra planlegging og gjennomføring av arrangementet, til presse, markedsføring og videoproduksjon.

MARKEDSFØRING

Innstikk i lokalavis:

Et innstikk kan brukes både til å drive ren markedsføring av nattevandringen, for eksempel i form av en flyer med nøkkelinformasjon på, eller til såkalt content marketing. I Ålesund lagde Norad en egen miniavis om FNs bærekraftsmål, nattevandringen og mål nummer 14, liv under vann. Her fortalte vi gode historier om temaet med troverdige kilder og flotte fotografier. Slik kunne vi formidle budskapet om bærekraftsmålene samtidig som vi informerte og engasjerte lokalbefolkningen til å delta på nattevandringen.

Utendørsreklame (digitale displays, kollektivtransport, gatevimpler):

Markedsføring av nattevandringen på busser, holdeplasser eller andre flater ute er en effektiv måte å skape engasjement på. Forskning viser at intensjon til å ta kontakt øker med 58 prosent, og intensjon til å besøke nettsiden øker med 54 prosent, blant de som ser utendørsreklame.

Projektere bærekraftsmålene på offentlige bygg:

Ved å projektere bærekraftsmålene på et offentlig bygg skaper dere først og fremst et spektakulært skue for deltakerne. Dette gjør seg også godt når dere skal invitere pressen med på nattevandringen.

PRESSE

Å få presse om nattevandringen i de store, nasjonale og lokale mediene er et av de beste merkevarebyggende tiltakene dere kan gjøre, uavhengig av om dere representerer en by, kommune, organisasjon eller næringslivet. Dersom dere har en gjennomarbeidet nattevandring, vil mediene fortelle historien om den, og bærerkaftstiltakene deres, på en objektiv, troverdig og fordelaktig måte.

HUSK!

God medieomtale krever at dere må gi av dere selv, stille opp og tåle å miste kontrollen.

HUSK!

En tommelfingerregel er at hele budskapet på en god utendørskampanje skal synes på en fyrstikkeske dersom man komprimerer trykkfilen til størrelsen av en.

KONSEPTVIDEO

Med konseptvideo mener vi en omfattende historiefortellende videoproduksjon om FNs bærekraftsmål og nattevandringen dere skal gjennomføre. En slik film krever lang og god planlegging med profesjonelle produksjons-selskaper og kreatører. Norad har laget slike videoer før, blant annet en fra nattevandringen til Ekebergåsen i Oslo, kalt Fra Oslo med kjærlighet. Her engasjerte vi en kjent poet, Aon Raza Naqvi, som skrev en tekst spesielt for oss. Han fremførte teksten selv på video sammen med vakre videonutter fra nattevandringen. Videoen ble sett mer enn 2,5 millioner ganger på Facebook og Instagram, og gjorde sterkt inntrykk på de som så den. Slike prosjekter er tid- og ressurskrevende, men de er også effektive for å løfte bærekraftsbudskapet ut til folket.

NASJONAL ARTIST

Det finnes vel knapt noe trekkplaster som er bedre enn en nasjonalt kjent artist, men det er et stort stykke arbeid å få dem på plass. Artistene har et stort apparat rundt seg som forhandler for, og ivaretar artistens interesser. Det er derfor larest at dere engasjerer noen som kan ha den samme rollen på deres vegne.

AKTIVITETER I DAGENE FØR NATTEVANDRINGEN

I dagene før nattevandringen kan dere arrangere en rekke ulike aktiviteter, gjerne rettet mot barn og ungdom. I Oslo arrangerte vi for eksempel Bærekraftslekene der skoler fra hele Oslo lærte om bærekraftsmålene gjennom oppgaver og lek. Dere kan også arrangere fagseminarer og invitere organisasjoner og næringsliv, eller alliere dere med samarbeidspartnerne deres om å arrangere andre typer aktiviteter i dagene før nattevandringen.

VELG ET BÆREKRAFTSMÅL

Ved å spisse budskapet deres, vil dere også treffe bedre på de lokale målgruppene.

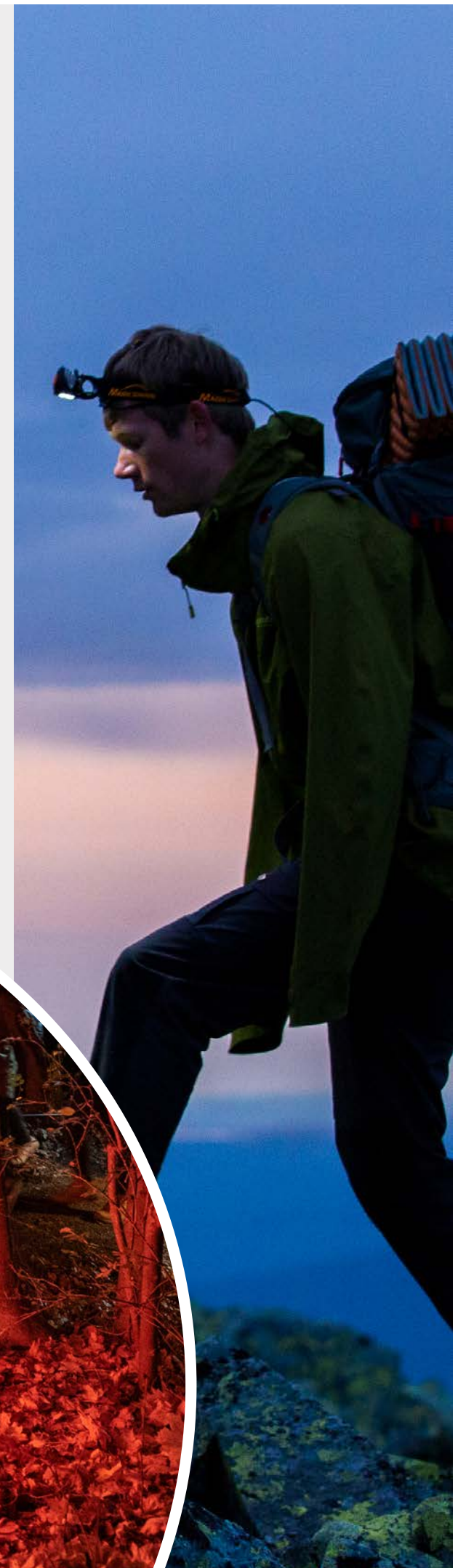
- Velg et bærekraftsmål som svarer på en utfordring dere har i deres område. I Ålesund valgte de mål nummer 14, liv under vann, fordi havet er viktig for både næringslivet og befolkningen der.
- Finn lokale krefter som kan hjelpe dere med å nå ut med budskapet. Har dere bedrifter, skoler, politikere eller andre initiativer som også vil dra nytte av et løft på ett bestemt område?

SAMARBEIDSPARTNERE

- Kommuner og fylkeskommuner er ofte gode partnere det kan være nyttig å få med på laget. De kan gi råd og administrativ støtte.
- FN-sambandet kan bistå med kompetanse og kunnskap om bærekraftsmålene, og de kan hjelpe dere med pedagogiske opplegg for barn og ungdom. Ta kontakt med dem på 22 86 84 00.
- Kontakt universiteter eller høyskoler for å samarbeide om ett eller flere faglige seminarer.
- Trekk samarbeidspartnerne med tidlig i prosessen og oppfordre dem til å synliggjøre arrangementet i egne kanaler.

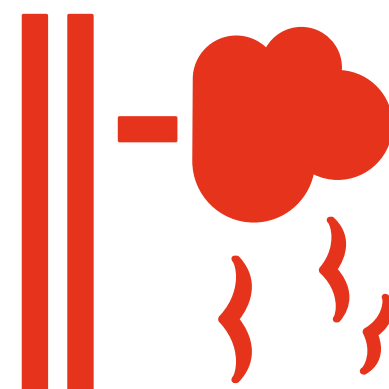
POLITIKK

Ved å knytte bærekraft opp mot lokale og nasjonale utfordringer, kan dere motivere politikere og meningshavere til å delta på, eller fremme nattevandringen. Statsminister Erna Solbergs besøk i Ålesund er et godt eksempel på dette. Sett dagsorden, belys utfordringene og informer om løsningene.

04

NATTEVANDRINGER I NORGE

Siden 2016 har tusenvis av mennesker i Norge deltatt på nattevandring i regi av Norad. Vi har arrangert turer til Gaustatoppen som ruver 1883 meter over havet, og til bynære topper som Keiservarden i Bodø, Aksla i Ålesund og Ekebergåsen i Oslo. På neste side finner du et kart over alle nattevandringene som er gjennomført, og ved hjelp av fargekodene kan du se hvor omfattende de har vært.

NATTEVANDRINGER I NORGE

BODØ 2017:
6000 DELTAKERE

ÅLESUND 2019:
2000 DELTAKERE

ÅLESUND 2018:
5500 DELTAKERE

BERGEN 2018:
5000 DELTAKERE

RJUKAN 2016-2018:
17 000 DELTAKERE

SANDNES 2019:
7000 DELTAKERE

OSLO 2018:
12 000 DELTAKERE

ASKER 2018:
3000 DELTAKERE

- NATTEVANDRING BASIS
- NATTEVANDRING PLUSS
- NATTEVANDRING FULL PAKKE

NATTEVANDRING BASIS

BERGEN

5000
DELTAKERE

CASE: BERGEN

Sammen med en rekke organisasjoner tok Fana Sparebank og Bergen Næringsråd initiativ til en nattevandring fra Fløibanestasjonen til Skansen. Arrangementet ble gjennomført og finansiert av initiativtakerne selv, med enkel sparring og logistisk støtte fra Norad og enkelte av Norads samarbeidspartnere.

BARN OG VOKSNE

Nattevandringen i Bergen var godt tilrettelagt for både barn og voksne. Løypa var kjent for lokalbefolkningen, den var sentrumsnær og relativt enkel å gå.

INFOPUNKT

På veien opp ble deltakerne opplyst om bærekraftsmålene ved hjelp av lyskuber med informasjon på. Disse kan lånes gratis av Norad.

HUSK!

Facebooks event-sider gir også deltakerne mulighet til å stille spørsmål på veggen. Her er det viktig at noen følger opp kommentarene som kommer inn.

EVENT-SIDE

I forkant av nattevandringen opprettet initiativtakerne en event-side på Facebook. Her informerte de om tid, sted og annen praktisk informasjon som var viktig for deltakerne å vite om.

FRIVILLIGE

I Bergen engasjerte de en rekke frivillige fra Røde Kors, DNT og andre organisasjoner. De bar vester under arrangementet for å gjøre seg synlige og bidro med informasjon og annen praktisk hjelp underveis.

NATTEVANDRING PLUSS

SANDNES

7000
DELTAKERE

NATTEVANDRING PLUSS

CASE: SANDNES

Norad, Sandnes kommune og Stavanger Turistforening arrangerte nattevandring til Dalsnuten i Sandnes. Arrangementet krevde mye planlegging, ressurser og innleie av profesjonelle leverandører, både innen markedsføring og opprigg.

KONFERANSIER

På Dalsnuten brukte de Per Øystein Kvindesland og Bjørn Olav Skjæveland fra radioprogrammet Utakt på NRK, som konferansierer for underholdningen. De guidet de oppmøtte gjennom scenearrangementet med informasjon om bærekraftsmålene, nattevandringen og musikken.

SCENE

På Dalsnuten arrangerte initiativtakerne gratis konsert med Thomas Dybdahl som er fra området. Konserten krevde et proft scenerigg med lyd, lys og frivillige som kunne ivareta de 7000 oppmøtte på en god måte.

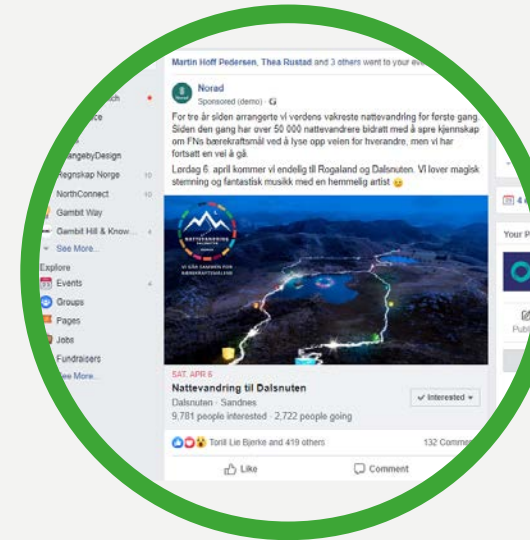
SYNLIGHET I NÆRMILJØET

Bruk egne flater i nærmiljøet til å reklamere for nattevandringen. Kanskje har dere en vegg eller en flaggstang som kan brukes? Eller kanskje dere har tilgang til bussholdeplasser som er kommunens eiendom?

FACEBOOK-ANNONSE

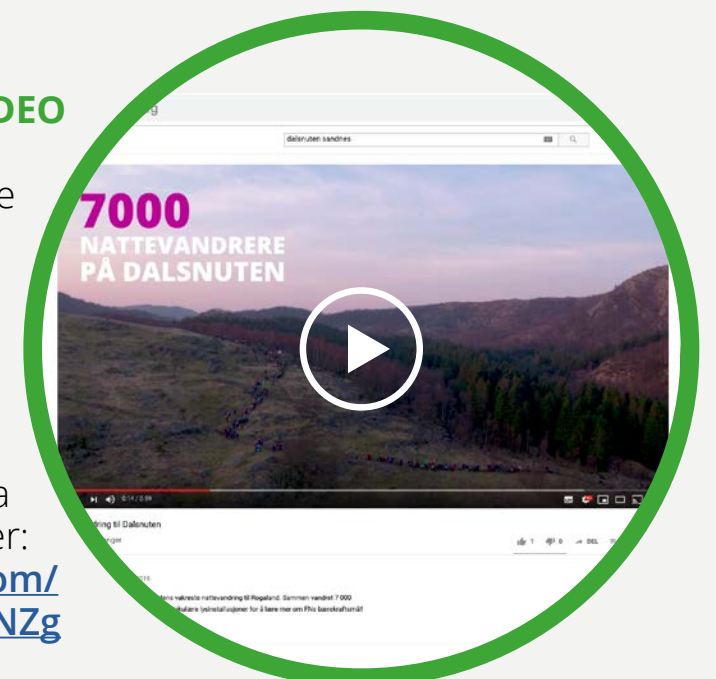
Med enkle Facebook-annonser rettet initiativtakerne i Sandnes kommune budskapet sitt mot folk i nærområdet. Slik skaffet de flere deltakere til arrangementet.

EVENT-VIDEO

I etterkant av nattevandringen brukte initiativtakerne et profesjonelt video-produksjonsselskap til å lage en video som viste hvordan nattevandringen var gått. Denne har de lastet opp i ulike kanaler, som Facebook og YouTube, og bruker aktivt for å vise lokalbefolkningen hva de gjør på bærekraft. Se den her:

<https://www.youtube.com/watch?v=fXnj2d8SNZg>

OSLO

NATTEVANDRING FULL PAKKE

12 000

DELTAKERE

CASE: OSLO

Norad, Oslo kommune og Ekebergparken, samt frivillige fra DNT Ung Oslo, Røde Kors og Bækelagets Sportsklub, arrangerte sammen nattevandring til Ekebergåsen i Oslo. På toppen var det konsert med Lars Vaular og Arif. Blant deltakerne var utviklingsminister Nikolai Astrup og Oslos ordfører Marianne Borgen. Arrangementet krevde omfattende og langsiktig planlegging på alle nivåer.

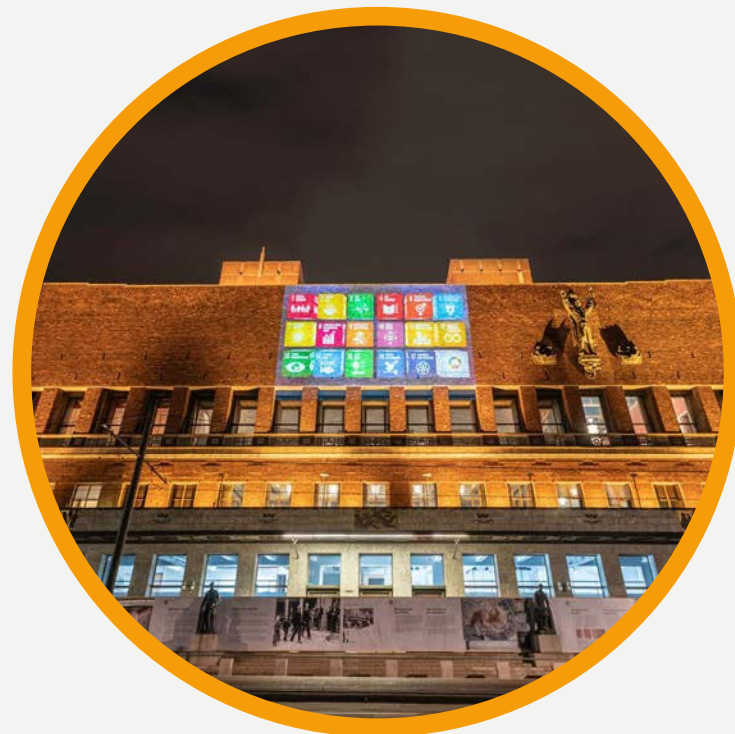

NASJONAL ARTIST

Lars Vaular og Arif lagde fantastisk stemning på toppen av Ekebergåsen med en helt unik konsertopplevelse for de 12 000 oppmøtte.

UTENDØRSREKLAME

I ukene før nattevandringen var de fleste utendørsflater i hovedstaden dekket med informasjon om arrangementet.

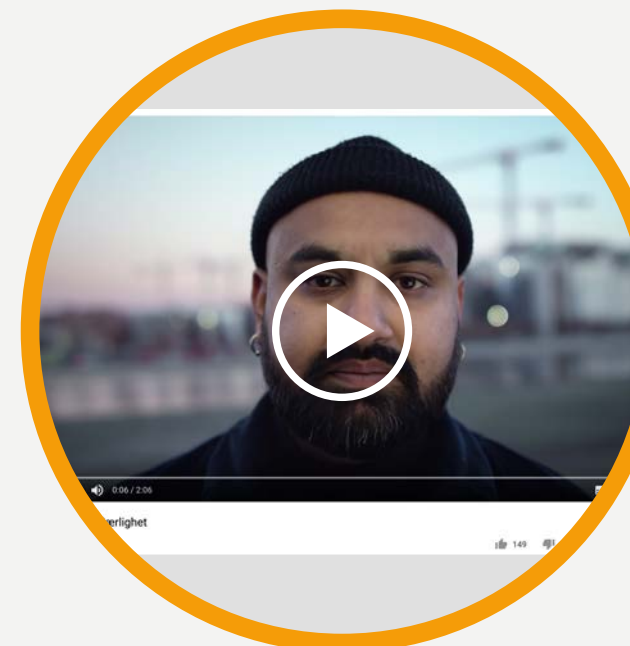

AKTIVITETER I FORKANT AV NATTEVANDRINGEN

I dagene før nattevandringen var barn fra Oslo-området invitert til å lære mer om bærekraftsmålene gjennom lek og moro. Materialet som ble brukt kan lånes av Norad.

UTVALGT BÆREKRAFTSMÅL

Oslo valgte mål nr.11, bærekraftige byer. Som Europas miljøhovedstad 2019, var dette målet et naturlig valg og tematikken ble løftet fram gjennom markedsføring, politikere, samarbeidspartnere og gjennom konseptvideoen som ble lansert etter vandringen.

KONSEPTVIDEO

Poet Aon Raza Naqvi skrev en vakker tekst som ble fremført sammen med spektakulære bilder fra nattevandringen. Du kan se videoen her: norad.no/aktuelt/nyheter/2018/rekordstor-nattevandring/

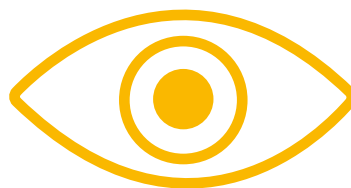

RESULTATER FREM TIL JUNI 2019:

57 500 TURGÅERE

SIDEN 2016 HAR
57 500 TURGÅERE
LYST OPP FJELL
OG TOPPER OVER
HELE LANDET.

11M. VISNINGER

FILMENE FRA
ARRANGEMENTENE ER SETT
MER ENN 11 MILLIONER
GANGER PÅ SOSIALE MEDIER.

100 OPPSLAG

KAMPANJEN HAR GENERERT MER
ENN 100 MEDIEOPPSLAG I SAMTLIGE
NASJONALE AVISER, BÅDE PÅ TRYKK
OG PÅ NETT.

52%

KJENNSKAP TIL BÆREKRAFTSMÅLENE

21%

KJENNSKAP TIL NATTEVANDRING

21 PROSENT AV NORDMENN HAR
KJENNSKAP TIL NATTEVANDRING
FOR BÆREKRAFTSMÅLENE.

KJENNSKAPEN
TIL FNS BÆRE-
KRAFTSMÅL
HAR ØKT FRA 35
PROSENT I 2016
TIL 52 PROSENT
I 2018.

